

3.12.2024

OP Ryhmän ensivaiheen ilmastosiirtymäsuunnitelma

Sisältö

1	Johdanto.....	1
1.1	OP Ryhmän vastuullisuusohjelma.....	1
2	Tavoitteet ja keinot.....	2
2.1	Omat toiminnot.....	2
2.2	Luottoportfoliot.....	2
2.3	Varainhoito.....	3
2.4	Kiinteistösijoitus.....	3
2.5	Vakuutus.....	3
3	Linjaus fossiilisista polttoaineista.....	4
4	Päästölaskenta.....	4

1 Johdanto

Finanssialalla on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä etenkin rahoitus- ja sijoitustoiminnassa, mutta myös osana kestävästä vakuuttamisesta ja vahinkojen korvaamisesta. OP Ryhmä tukee asiakkaidensa varautumista ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja siirtymää kohti vähähiilistä toimintaa.

OP Ryhmä on asettanut ilmastotavoitteita sekä koskien omaa toimintaa että asiakasliiketoimintaa. Tehtävät ilmastotoimet ovat osa Pariisin ilmastopimuksen mukaista työtä sekä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteita, jotka OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä vuonna 2019.

OP Ryhmän CSRD:n mukaiseen ensivaiheen ilmastosiirtymäsuunnitelmaan on koottu OP Osuuskunnan Hallituksen hyväksymät ja OP Osuuskunnan Hallintoneuvoston vahvistamat linjaukset ja tavoitteet siitä, millä keinoilla OP Ryhmä sopeuttaa toimintansa kohti Pariisin ilmastopimuksen tavoitteita. Tämä siirtymäsuunnitelma kuvaa keskeiset toimenpiteet ja aikataulut, joilla OP Ryhmä aikoo vähentää kasvihuonekaasupäästöjä sekä ohjata rahoitusta kestävä kehityksen mukaisiin hankkeisiin. Siirtymäsuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

OP Varainhoidon päivitetetyt välitavoitteet on hyväksytty OP Rahastoyhtiön hallituksessa ja Omaisuudenhoidon johtoryhmässä. OP Kiinteistösijoituksen ilmastotavoitteet on hyväksytty OP Kiinteistösijoituksen hallituksessa.

1.1 OP Ryhmän vastuullisuusohjelma

Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat OP Ryhmän strategiaa ja ohjaavat vastuullisuustyötämme. Vastuullisuusohjelman Ilmasto ja ympäristö -teemaan on valittu tavoitteet, jotka liittyvät erilaisiin kestäviin rahoitus- ja sijoitustuotteisiin, kestävästä vakuutusliiketoimintaan, asiakkaidemme ja oman toimintamme päästöjen vähentämiseen, kiertotalouteen sekä luonnon monimuotoisuuteen. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma päivitetään vuonna 2025.

Ilmasto- ja ympäristötavoitteiden keskiössä on ydinliiketoimintamme eli asiakkaillemme myytävät rahoitus- ja sijoitustuotteet, ja niiden kautta aiheutuvat päästöt. Keinovalikoima ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi kattaa erilaisten kestävien sijoitus- ja rahoitustuotteiden lisäksi tavoitteita edistävien sijoituspäätösten tekemisen sekä aktiivisen keskustelun asiakkaidemme ja sijoituskohteiden kanssa.

3.12.2024

2 Tavoitteet ja keinot

OP Ryhmän vastuullisuustyön perustana on sen vastuullisuusohjelma, ja sen alle määritellyt mitattavat tavoitteet. Ilmastotavoitteita on täsmennetty vastuullisuusohjelman päivityksen (2022) jälkeen asettamalla sektorikohtaisia päästövähennystavoitteita luottoportfoliolle sekä nettonollavälitavoitteita varainhoidolle.

2.1 Omat toiminnot

Tavoite: Olemme hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä

OP Ryhmän tavoitteena on olla hiilineutraali oman toimintamme, eli energiasta ja polttoaineista aiheutuvien päästöjen (scope 1 ja scope 2) osalta vuoteen 2025 mennessä. OP Ryhmän oman toiminnan päästötavoitteeseen sisältyneillä päästöillä tarkoitetaan OP Ryhmän käytössä olevien kiinteistöjen energiankulutuksesta syntyviä päästöjä. Päästöt syntyvät lämmitysöljystä, varavoimakoneiden käyttämästä öljystä, sähköstä, kaukolämmöstä ja kaukokylmästä.

Nykyisin OP Ryhmän käytössä olevissa kiinteistöissä sähköstä 99 prosenttia on suomalaista tuulivoimaa. Samoin kaukolämmöstä 99 prosenttia on tuotettu uusiutuvilla polttoaineilla tai niihin rinnastettavilla energianlähteillä kuten hukkalämmöllä. Huoltovarmuuskriittisenä toimijana OP Ryhmän joutuu varmistamaan kiinteistöjensä sähkön saannin. Huoltovarmuuden takaavat varavoimalat, jotka käyttävät kevyttä polttoöljyä. Myös tämän osalta on pyritty minimoimaan päästöt, ja vuoden 2024 alusta lähtien OP Ryhmä on käyttänyt uusiutuvaa, kotimaista polttoöljyä, jonka hiilijalanjälki on noin 90 prosenttia pienempi kuin perinteisellä kevyellä polttoöljyllä.

2.2 Luottoportfoliot

OP Yrityspankki on sitoutunut yritysluottosalkkujensa osalta hiilineutraaliuuteen vuoteen 2050 mennessä. Myös Osuuspankkien yritysluotoille on asetettu vastaava tavoite.

Tavoite: OP Ryhmän yritysluottosalkkujen päästöjä vähennetään 25 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2022 tasosta

Tavoite: Kestävien rahoitustuotteiden määrä koko sitoumuskannasta vähintään 8 miljardia euroa vuoden 2025 loppuun mennessä

Tarjoamme kestävän rahoituksen tuotteita ensisijaisena vaihtoehtona soveltuviin hankkeisiin, tunnistamme vihreitä investointeja suunnittelevat rahoituskelpoiset asiakkaat, keskustelemme asiakkaidemme kanssa päästövähennystavoitteista sekä kannustamme ja ohjaamme osaamisen kehittämiseen asiakasyrityksissä.

Olemme asettaneet toimialakohtaiset päästövähennystavoitteet kolmelle merkittävimmälle päästöjä aiheuttavalle toimialalle. Toimialakohtaiset päästövähennystavoitteet on asetettu energia-, maatalous- ja asuinkiinteistösektoreille, jotka yhdessä muodostavat noin 90 prosenttia OP Ryhmän luottosalkun päästöistä.

Olenaisuusanalyysiin pohjaten OP Ryhmä on asettanut sektorikohtaiset päästötavoitteet näille kolmelle toimialalle.

OP Ryhmän toimialakohtaiset päästövähennystavoitteet:

- Energiatuotannossa vähennetään päästöintensiteettiä 50 prosenttia vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä
- Maataloudessa vähennetään 30 prosenttia absoluuttisia päästöjä vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä
- Asuntolainojen osalta vähennetään päästöintensiteettiä 45 prosenttia vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä

3.12.2024

2.3 Varainhoito

Tavoitteenamme on päästöjen nettonolla vuoteen 2050 mennessä Pariisin ilmastopimuksen mukaisesti. Tavoitteen edistämiseksi arvioimme OP Varainhoidon ilmastomallin avulla sitä, miten hyvin sijoituskohteet ovat mukautuneet tai mukautumassa kohti globaaleja nettonollatavoitteita. Tarkastelemalla yritysten lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin päästövähennystavoitteita, nykyistä päästökehitystä, päästöraportointia, ilmastostrategiaa sekä vähähiilisyys-tään tähtääviä investointeja, pyrimme analysoimaan, kuinka hyvin yhtiön liiketoimintamalli ja ilmastolinjaukset vastaavat vähähiilisen siirtymän vaatimuksia. Malli pohjautuu The Institutional Investors Group on Climate Change:n (IIGCC) kehittämään Net Zero Investment Framework (NZIF) -metodologiaan merkittävillä toimialoilla toimiville yhtiöille (sisältää NACE toimialaluokat A-H ja J-L).

Nettonollapäästötavoitteen lisäksi OP Varainhoito on asettanut kolme välitavoitetta, jotka pohjautuvat OP Varainhoidon ilmastomalliin. Pyrimme mukauttamaan sijoitustemme allokaatiota lisäämällä niiden sijoituskohteiden osuutta, jotka ovat selkeästi siirtymävaiheessa eli ovat vähintäänkin mukautumassa nettonollapolulle. Tämä tavoite tarjoaa selkeän työkalun, joka painottaa eteenpäin katsovia mittareita ja huomioi erilaiset vaatimukset ilmastomuutoksen kannalta merkittävillä toimialoilla.

Välitavoitteemme ovat:

Tavoite: 65 % OP:n rahastojen suorista korko- ja osakesijoituksista* ovat mukautumassa tai mukautuneet nettonollapolulle tai ovat jo nettonolla vuoden 2028 loppuun mennessä

Tavoite: 75 % OP:n rahastojen suorista korko- ja osakesijoituksista* ovat mukautumassa tai mukautuneet nettonollapolulle tai ovat jo nettonolla vuoden 2030 loppuun mennessä.

Tavoite: Ne yhtiöt, jotka muodostavat 70 % OP-Rahastoyhtiö Oyj:n hallinnoimien suorien osake- ja korkorahastojen rahoitetuista päästöistä** ovat mukautumassa tai mukautuneet netto-nollapolulle tai ovat meillä vaikuttamistoimenpiteen alla 2025 loppuun mennessä.

Tavoite: OP:n rahastojen kasvihuonekaasujen päästöintensiteetin puolittaminen vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2019***

* Sisältää sijoituskohteet merkittävillä toimialoilla (NACE sektorit A-H and J-L)

** rahoitetuista päästöistä mitattuna korkean ilmastoriskin toimialojen osake- ja korkosijoituksista

*** Lähtötaso 181 tCO₂e/liikevaihto M\$. Tavoite on saavutettu vuoden 2024 alussa, mutta edelleen seuraamme ja raportoimme sijoitustemme hiili-intensiteettiä.

2.4 Kiinteistösijoitus

OP Kiinteistösijoituksen vastuullisuusohjelman ilmastotavoitteet ovat hiilineutraali energia vuoteen 2030 mennessä sekä hiilineutraali rakentaminen vuoteen 2050 mennessä.

OP Kiinteistösijoituksen tavoitteena on hiilineutraali energiankulutus vuoteen 2030 mennessä kiinteistösijoituskohteissamme silloin, kun vastaamme itse energian hankinnasta. Edistämme tavoitetta pienentämällä kiinteistöjen energiankulusta sekä tuottamalla ja hankkimalla uusiutuvaa energiaa. Rakennushankkeissa arvioimme potentiaalinen uusiutuvan energian tuotantoon mahdollisuuksien mukaan osana tavoitettamme hiilineutraaliin rakentamiseen vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi tilaamme aina uusien rakennushankkeiden yhteydessä kohteesta hiilijalanjälkilaskelman.

2.5 Vakuutus

OP Ryhmän vakuutusyhtiöiden, Pohjola Vakuutuksen ja OP-Henkivakuutuksen, sijoitustoiminnassa tavoitteena on, että sijoitukset ovat hiilineutraaleja vuoteen 2050 mennessä. Välitavoitteena on sijoitusten hiili-intensiteetin puolitus vuoteen 2030 mennessä (vertailuvuosi 2019).

3.12.2024

3 Linjaus fossiilisista polttoaineista

Pariisin ilmastopöytäkirjan ja Dubain COP28-ilmastokokouksen kirjausten mukaisesti OP Ryhmä sulkee öljyn ja maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoiminnan pois rahoituksen, sijoitusrahastojen ja Pohjola Vakuutuspiiristä. Linjasta voidaan poiketa sellaisten yhtiöiden kohdalla, jotka ovat sitoutuneet siirtymään kohti vähäpäästöistä taloutta ja esittävät konkreettisen suunnitelman Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden mukaisesta toiminnasta.

OP Ryhmä ei rahoita tai vakuuta uusia yritysasiakkaita, jotka harjoittavat epätavanomaista öljyn tai maakaasun talteenotto- ja tuotantoliiketoimintaa tai arktisilla alueilla tapahtuvaa maakaasun etsintä- tai tuotantoliiketoimintaa.

OP Ryhmä ei ole nykyisellään rahoittanut öljyn tai maakaasun etsintä- tai tuotantoliiketoimintaa harjoittavia laitoksia tai yhtiöitä Suomessa. Suomen ulkopuolella luottovastuut epätavanomaiseksi öljyksi luokiteltavaa palavaa kiveä hyödyntävässä liiketoiminnassa ovat verraten pienet.

OP:n sijoitusrahastojen suorista osake- ja korkosijoituksista suljetaan pois kivihien, öljyn tai maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoimintaa harjoittavat laitokset tai yhtiöt. Poikkeuksen muodostavat ne yhtiöt, joilla on selkeä strategia siirtymisestä kestävämpään liiketoimintamalliin. Myöskään Pohjola Vakuutus ei jatkossa vakuuta öljyn tai maakaasun etsintä- tai tuotantoliiketoimintaa harjoittavia laitoksia tai yhtiöitä. Linjaus ei koske lakisääteisen vakuuttamisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa vakuutus-toimintaa.

4 Päästölaskenta

OP Ryhmä on kesäkuusta 2022 kuulunut rahoituslaitosten kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin, vakuutuksiin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä. Yhtenäinen tapa päästöjen arviointiin on lähtökohta rahoitusalan työlle Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteisiin pääsemiseksi. Vertailukelpoinen tieto ilmastopäästöistä on tärkeää esimerkiksi kestävien sijoituskohteiden kehittämiselle ja luottoriskien hallitsemiseksi. PCAF-standardilla OP Ryhmä vastaa kansainvälisen GHG-protokollan scope 3 kategorian 15 raportointiin, joka on merkittävin OP Ryhmän kasvihuonekaasujen lähde.

OP on päästölaskennassaan seurannut systemaattisesti PCAF-standardin ja sen laatijoiden ohjeita sekä näihin tehtyjä päivityksiä. PCAF-standardin ja sen metodologian mahdolliset muutokset vaikuttavat OP:n päästölaskentaan ja sen tuloksiin. Lisäksi muutokset portfolioissa voivat vaikuttaa olennaisesti päästölaskennan tuloksiin.

Pohjola Vakuutusessa on vakuutusliiketoiminnan osalta otettu käyttöön PCAF-standardi vuonna 2023. Vakuutuksiin liittyvät päästöt ja pankkiliiketoiminnan sekä omaisuudenhoidon rahoitetut päästöt eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään. Vakuutuksiin liittyvät päästöt lasketaan erillisen, vakuutuksille tarkoitetun laskentametodologian mukaisesti, ja tämän vuoksi vakuutusliiketoimintaan liittyvät päästöt raportoidaan erillään rahoitetuista päästöistä.